

Oddział w Sandomierzu

27-600 Sandomierz
ul. Żydowska 4
tel./fax. /0-15/ 832-25-09
sandomierz@kielce.ap.gov.pl

czynne: pn.- pt. 7.30 - 15.30

Pracownia naukowa czynna: pn. - pt. 8.00 - 15.00

Kierownik Oddziału:

mgr Piotr Pawłowski

Zakres kompetencji terytorialnych placówki to dzisiejszy powiat opatowski, sandomierski, staszowski oraz tereny należące do byłego woj. tarnobrzeskiego.

Rys historyczny

Archiwum Państwowe w Sandomierzu rozpoczęło swoją działalność z dniem 1 grudnia 1950 r., początkowo pod nazwą Oddział Powiatowy Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Kielcach. Po ukazaniu się dekretu o archiwach państwowych z dnia 29 marca 1951 roku (Dziennik Ustaw nr 19, poz. 149), przyjęło nazwę: Powiatowe Archiwum Państwowe w Sandomierzu. Obejmowało zasięgiem działania powiaty: sandomierski i opatowski, a po utworzeniu w roku 1954 powiatu staszowskiego również i ten powiat.

Zgodnie z wymienionym wyżej dekretem powiatowe archiwa miały zabezpieczać i przekazywać do wojewódzkich archiwów państwowych materiały archiwalne z terenu swej działalności.

Najważniejszym wydarzeniem w rozwoju archiwów powiatowych, w tym także Powiatowego Archiwum Państwowego w Sandomierzu, było Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1957 roku w sprawie państwowego zasobu archiwalnego wraz ze zmianami z dnia 30 grudnia 1958 r. (Dz. U. nr 12, poz. 66; Dz. U. nr 2, poz. 12), które przyznało archiwom powiatowym prawo do wieczystego przechowywania zasobu archiwalnego. Podniesieniu rangi archiwów powiatowych służyły także wytyczne Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 24 kwietnia 1958 r. (Wytyczne z dnia 24 IV 1958 r. w sprawie nowego profilu archiwów powiatowych /w:/ Zbiór przepisów archiwalnych. Stan na dzień 30 VI 1961 r. opr. M. Bielińska, A. Ptaśnikowa. Warszawa 1962, s. 40-41), które ustaliły m. in., że zasób archiwów powiatowych będzie obejmował archiwalia szczebla powiatowego i niższego, od wieku XIX począwszy, oraz nałożyły obowiązek aktywnego włączenia się archiwów w nurt życia kulturalnego i naukowego regionu.

Z dniem 1 września 1953 r. powołano do życia Powiatowe Archiwum Państwowe w Tarnobrzegu, podporządkowane bezpośrednio Wojewódzkiemu Archiwum Państwowemu w Rzeszowie z siedzibą w Przemyślu. Obejmowało swoim zasięgiem działania powiaty: tarnobrzęski, nizański (od 1973 r. stalowowolski) i mielecki.

Następne zmiany organizacyjne dotyczyły Powiatowego Archiwum Państwowego w Sandomierzu, które w 1965 r.,

zostało przemianowane na Oddział Terenowy Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Kielcach.

Konsekwencją dwustopniowego podziału administracyjnego kraju z 1975 r., było powołanie z dniem 21 stycznia 1976 r. Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Tarnobrzegu z siedzibą w Sandomierzu (Zarządzenie nr 4 Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki), obejmującego swoim działaniem teren nowo utworzonego województwa tarnobrzesckiego. Statut Archiwum Wojewódzkiego określał, że jego zasób stanowią materiały archiwalne zgromadzone do dnia 31 stycznia 1976 r. w Oddziale Terenowym w Sandomierzu i Powiatowym Archiwum Państwowym w Tarnobrzegu, a także akta powstałe lub powstające na terenie działania Wojewódzkiego Archiwum Państwowego i przejmowane przez nie od władz, urzędów, instytucji, organizacji i osób prywatnych.

W 1984 r., archiwum sandomierskie zostało ponownie podporządkowane Archiwum Państwowemu w Kielcach i jako Oddział tegoż archiwum obejmuje swoim zasięgiem działania teren dawnego województwa tarnobrzesckiego.